

«Макулдашылды»
№2 педкенештин чечими

2021 жыл

«Бекитемин»
Байдылда Маленов орто
Мектептин мудуру
Сманалиева Ж.С

Байдылда Маленов атындагы орто мектебинин педагогикалык жамааттын кесиптик этикасынын ченемдери жөнүндө Жобо

1. Жалпы жобо

1.1. Бул Жобо Кыргыз Республикасынын Конституциясынын, 2012-жылдын 8-августундагы №153- "Коррупцияга каршы күрөшүү жөнүндө" 2019-жылдын 1-июлундагы №78- Кыргыз Республикасынын "Билим берүү жөнүндөгү" Мыйзамдарынын негизинде иштелип чыккан, педагогикалык персонал үчүн чектөөлөрдү, тыюу салууларды жана милдеттенмелерди камтыган башка мыйзамдар, Кыргыз Республикасынын Президентинин 2001-жылдын 22-октябрындагы ПУ № 288 "Мамлекеттик кызматкерлердин расмий жүрүм-турум эрежелерин бекитүү жөнүндө" Жарлыгы, башка ченемдик укуктук актылар Кыргыз Республикасы, ЮНЕСКОнун "Мугалимдердин статусу жөнүндө" сунушу (05.10.1966-ж. Мугалимдердин статусу боюнча атайын өкмөттөр аралык конференция кабыл алынган), Бүткүл дүйнөлүк мугалимдер жана мугалимдер уюмунун кесиптик этика декларациясы (Үчүнчү Эл аралык Конгрессте кабыл алынган Мугалимдердин жана Мугалимдердин Бүткүл Дүйнөлүк Уюмунун (Education International) 2001-жылдын 25-29-июль күндөрү Таиланддын Йомтиен шаарында өткөн), ички мектептин кызматкерлеринин эмгек тартибинин эрежелеринин, мектептин Уставынын негизинде иштетилип чыкты.

1.2. Ушул Жобо КР « Билим берүү жөнүндөгү» мыйзамдарында белгиленген эрежелерди толуктайт.

1.3. Регламент – мектептин адеп-ахлак критерийлерине жана каада-салттарына, ошондой эле эл аралык педагогикалык ишмердүүлүктүн стандарттарына жана эрежелерине негизделген, педагогикалык ишмердүүлүктү жүзөгө ашырууда кесиптик этиканын жана жүрүм-турумдун негизги эрежелеринин жыйындысы. Ээлеген кызматына карабастан, бардык педагогикалык кызматкерлер тарабынан жүргүзүлүүгө тийиш. Бул мектептин ар бир педагогикалык кызматкеринин аң-сезимине жана абийирине багытталган кесипкөй жана адеп-ахлактык колдонмо болуп саналат. Бул мугалимдерге кесиптик жүрүм-турумга жана билим берүү мамилерлеринин катышуучуларынын ортосунда пайда болгон көйгөйлөргө байланыштуу суроолорго жооп берүүгө жардам берүүчү курал.

1.4. Ушул Жободогу "Билим берүү жөнүндө" учурдагы мыйзамдарды жазып берген же

1.5. Бул Жобо төмөнкүлөрдүн максаттарына кызмат кылат:

- жарандардын билим берүү тармагына болгон ишенимин жогорулатуу;
- кесиптик ишмердүүлүгүн татыктуу жүзөгө ашыруу жана кызматтык милдеттерин аткаруунун натыйжалуулугун жогорулатуу үчүн мугалимдердин курамдын ишине жана алардын кесиптик жүрүм-турумуна моралдык-этикалык ченемдерди белгилөө жана жалпылоо;

— мугалимдердин курамынын ыйгарым укуктарын бекемдөөгө жана бирдиктүү жүрүм-турум нормаларын камсыз кылууга көмөктөшүү;

– алардын биргелешкен иш-аракеттеринин жүрүшүндө келип чыккан мугалимдердин курамынын мамилелериндеги кесиптик жана этикалык көйгөйлөрдү жөнгө салуу;

– жалпы адамзаттык жана кесиптик моралдын ченемдерине жана принциптерине ылайык келген педагогикалык кызматкердин жогорку адеп-ахлактык инсандыгын тарбиялоо.

1.6. Жобо адеп-ахлак ченемдерине негизделген мамилелерди калыптандыруу үчүн негиз болуп кызмат кылат, коомдук аң-сезимде педагогикалык ишмердүүлүккө карата сый мамиле.

1.7. Ушул Жобонун ченемдерин билүү жана сактоо билим берүү тармагынын ар бир окутуучусунун моралдык милдети жана анын кесиптик ишинин сапатын баалоо үчүн милдеттүү критерий болуп саналат.

1.8. Ар бир педагогикалык кызматкер Нускаманы сактоо үчүн бардык чараларды көрүшү керек жана билим берүү мамилелеринин ар бир катышуучусу, билим берүү бөлүмүнүн педагогикалык кызматкеринен ушул Регламентке ылайык, аны менен болгон мамилелердеги жүрүм-турумун күтүүгө укуктуу.

1.9. Педагогикалык иш менен алектенген же билим берүү мекемесине кирген педагогикалык кызматкер ушул Эрежелердин мазмунун изилдеп чыгып, анын ченемдерин өзү үчүн кабыл алууга же педагогикалык иштен баш тартууга укуктуу.

2. Педагогикалык кызматкерлердин кесиптик ишмердүүлүктүн алдындагы милдеттери.

2.1. Билим берүү кызматкерлери ар кандай шартта, өз ишине таандык ар-намысты сакташы керек.

2.2. Мугалимдер кесиптик иш-аракеттеринин жүрүшүндө төмөнкү этикалык принциптерди сакташы керек:

- мыйзамдуулук;
- объективдүүлүк;
- компетенттүүлүк;
- көзкарандысыздык;
- кылдаттык;
- адилеттүүлүк;
- чынчылдык;
- гумандуулук;
- демократия;
- кесипкөйлүк;
- өз ара урматтоо;
- купуялуулук.

2.3. Педагогикалык кызматкерлер жарандардын, коомдун жана мамлекеттин алдындагы жоопкерчиликтерин түшүнүп, төмөнкүлөргө чакырылат:

– кесиптик ишмердүүлүгүндө коомдун ишенимин жана урматтоосун актоого аракет жасоо анын кадыр-баркын жогорулатуу;

– билим берүү бөлүмүнүн натыйжалуу ишин камсыз кылуу максатында кызматтык милдеттерин ак ниет жана жогорку кесиптик деңгээлде аткарууга; – адамдын жана жарандын укуктарын жана эркиндиктерин таануу, сактоо жана коргоо БӨУнун ишинин жана ар бир мугалимдин ишинин негизги маанисин жана мазмунун

аныктап турууга;

- өз ыйгарым укуктарынын чегинде өз ишин жүзөгө ашырат;
 - кандайдыр бир кесиптик же социалдык топторго жана уюмдарга артыкчылык бербөөгө,
 - айрым жарандардын, кесиптик же социалдык топтордун жана уюмдардын таасиринен көзкарандысыз болууга;
 - кызматтык милдеттерин абийирдүүлүк менен аткарууга тоскоол болгон ар кандай жеке,
 - мүлктүк (каржылык) жана башка кызыкчылыктардын таасирине байланыштуу аракеттерди алып салууга;
 - коррупциялык укук бузуулардын түртүү максатында, алар менен байланышкан бардык адамдар жөнүндө мектеп администрациясына билдирүү;
 - колдонуудагы мыйзамдарда белгиленген чектөөлөрдү жана тыюу салууларды сактоого, педагогикалык ишмердүүлүккө байланыштуу милдеттерди аткарууга;
 - саясий партиялардын жана коомдук бирикмелердин чечимдери менен алардын кесиптик ишине таасир этүү мүмкүнчүлүгүн жокко чыгарып, калыстыкты сактоого;
 - билим берүү чөйрөсүндөгү мамилелердин катышуучулары менен мамиле түзүүдө туура жана кунт коюу менен мамиле кылуу;
 - Кыргыздардын жана башка мамлекеттердин элдеринин үрп-адаттарына жана салттарына толеранттуулукту көрсөтүү, ар кандай этностук, социалдык топтордун жана конфессиялардын маданий жана башка өзгөчөлүктөрүн эске алуу, улуттар аралык жана конфессиялар аралык ынтымакты жайылтуу;
 - ишкердик жүрүм-турум эрежелерин жана билим берүү тармагына жүктөлгөн социалдык функцияларды ишке ашырууга байланыштуу этикалык стандарттарды сактоого;
 - пайда болгон кызыкчылыктардын кагылышуусунун келип чыгышына жана жөнгө салынышына жол бербөө үчүн Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында каралган чараларды көрүү;
 - өзүнүзгө талап коюп, өркүндөтүүгө умтулуу;
 - кесиптик билимдин жана көндүмдөрдүн үзгүлтүксүз жаңылануусун жана өнүгүшүн камсыз кылуу;
 - билим берүү аркылуу демократияны жана адам укуктарын жайылтуу боюнча бардык аракеттерди колдоо;
 - пропорция жана өзүн өзү башкара билүү сезимин жоготпоо;
 - кыргыз тилинин эрежелерин, сүйлөө маданиятын сактоого, сөгүнгөн сөздөрдү, орой жана уят сөздөрдү колдонууга жол бербөөгө;
 - өзүлөрүнүн жооптуу чөйрөсүндө ресурстарды натыйжалуу башкарууга дайыма умтулуу;
 - жумуш ордунда тартипти сактоо;
 - сырткы көрүнүшү боюнча ишкердүүлүктү, тыкандыкты сактаңыз.
- 2.4. Мугалимдердин курамынын кесипкөйлүгүнүн маанилүү көрсөткүчү - алардын сүйлөө маданияты, алардын төмөнкү сүйлөө ченемдерин кармануу менен, ойду билгичтик менен, түшүнүктүү жана так жеткирүү жөндөмүнөн көрүнөт:
- байланыштын жеткиликтүүлүгүн жана жөнөкөйлүгүн камсыз кылуу үчүн тактык;

- кыргыз адабий тилинин жалпы кабыл алынган эрежелерин колдонууга негизделген сабаттуулук;
- кайрылуунун ой жүгүртүүсүндө, маңыздуулугунда жана маалыматтык мазмунунда көрсөтүлгөн мааниси;– логикалык ой жүгүртүүсүнүн ырааттуулугун жана негиздүүлүгүн туюнткан корутундуулук;
- маалыматтын ишенимдүүлүгүн жана объективдүүлүгүн камтыган далилдер;
- сүйлөөнүн кыскалыгын жана түшүнүктүүлүгүн чагылдырган жеткиликтүүлүгү;
- актуалдуулук, бул конкреттүү кырдаалга байланыштуу айтылгандардын зарылдыгын жана маанилүүлүгүн билдирет.

2.5.Педагогдук курам кесиптик иш-аракеттеринин жүрүшүндө төмөнкүлөрдөн алыс болууга милдеттүү:

- педагогдор кызматтык милдеттерин абийирдүүлүк менен аткаруусуна күмөн саноого, ошондой эле алардын аброюна же билим берүү тармагынын авторитетине доо кетирүүчү чыр-чатактардан алыс болгон жүрүм-турумдардан;
- мектептин ишмердүүлүгүнө шек келтирген сын-пикирлерди же башка билим берүү бөлүмдөрү менен негизсиз салыштыруу жүргүзүү;
- алардын маанилүүлүгүн жана кесиптик мүмкүнчүлүктөрүн апыртуу;
- кошоматчылыктын, эки жүздүүлүктүн, бөтөнчөлүктүн, калптын жана алдамчылыктын көрүнүштөрүнөн;
- жынысына, жашына, расасына, улутуна, тилине, жарандыгына, социалдык, мүлктүк же үй-бүлөлүк абалына, саясий же диний артыкчылыктарына жараша басмырлоочу мүнөздөгү ар кандай билдирүүлөр жана аракеттерге;
- айрым социалдык, улуттук топторду мазактоо катары чечмелене турган билдирүүлөр;
- адамдын физикалык мүмкүнчүлүктөрү бузулгандыгы менен байланышкан адепсиз мүнөздөгү катаал жана циникалык сөздөр;
- оройлук, жаман ирония, какшык мүнөз, текебердик, калыс сөздөр, орунсуз айыптоолорду көрсөтүү;
- кадимки пикир алышууга тоскоол болгон же мыйзамсыз жүрүм-турумду козуткан коркутуулар, орой сөздөр же эскертүүлөр, аракеттерге;
- чечимдерди кабыл алууда шашылыштык, укуктук жана адеп-ахлак нормаларын четке кагуу, мыйзамдын талаптарына, моралдык принциптерге жана ченемдерге жооп бербеген каражаттарды пайдалануу.

2.6.Билим берүү кызматкерлери өздөрү жооптуу болгон же кызматтык милдеттерин аткарууга байланыштуу аларга белгилүү болгон маалыматтардын коопсуздугун жана купуялуулугун камсыз кылуу үчүн зарыл чараларды көрүшү керек.

2.7.Машыгуу учурунда жана ар кандай расмий иш-чаралар учурунда, телефон аркылуу сүйлөшүүгө тыюу салынат, уюлдук телефондун үн сигналы өчүрүлүшү керек.

2.8.Педагогикалык жамааттын ортосунда пайда болгон чыр-чатактуу кырдаалды жөнгө салууда биринчи кезекте жалпы коомдук уюмдун кызыкчылыктарын эске алуу зарыл.

3. Педагогдордун окуучулар алдындагы милдеттери.

3.1.Окуучулар менен педагогикалык кызматкерлердин өз ара аракеттенүү процессинде: – ар биринин уникалдуулугун, индивидуалдуулугун жана конкреттүү жеке муктаждыктарын таануу;

- өз ара урматтоого негизделген ылайыктуу баарлашуу стилин тандоо;
- ар бир адамга анын потенциалын мыкты ачып берүү жана пайдалануу үчүн колдоо көрсөтүүгө аракет кылуу;– окуучулардын көзкарандысыздыгын, демилгесин, жоопкерчилигин, өзүн-өзү башкара билүүнү, өзүн өзү тарбиялоону, кызматташууга жана башкаларга жардам берүүгө умтулууну өнүктүрүүгө түрткү берген иштин методдорун тандап алуу;
- студенттердин жүрүм-турумун жана жетишкендиктерин баалоодо, алар өздөрүнүн кадыр-баркын жана өзүнө болгон ишенимин бекемдөөгө, өркүндөтүү мүмкүнчүлүктөрүн көрсөтүүгө, окууга болгон мотивацияны жогорулатууга умтулушат;
- толеранттуулукту көрсөтүү;
- алардын кызыкчылыктарын жана жыргалчылыгын коргоого жана аларды физикалык жана психологиялык зомбулуктан коргоого бардык аракеттерди жасоого;
- аларды сексуалдык зомбулуктан жана зомбулуктан (насилия) коргоо үчүн мүмкүн болгон бардык чараларды көрүү;
- тийиштүү кылдаттык менен иш алып баруу жана алардын кызыкчылыктарын козгогон бардык маселелерде купуялуулукту камсыз кылуу;
- аларга адам укуктары боюнча эл аралык стандарттарга шайкеш баалуулуктарды сиңирүү;
- аларга баарына орун бар, өз ара милдеттендирилген коомдун мүчөсү экенибизди сездирүү;
- алар үчүн оң үлгү болууга умтулгула;
- өз ыйгарым укуктарын мыйзамдуу, адеп-ахлактык жана боорукердик менен жүзөгө ашырууга;
- алардын ортосундагы өзгөчө мамиле эч качан идеологиялык же диний курал катары колдонулбасын камсыз кылыңыз.

3.2. Окуучулар менен өз ара аракеттенүү процессинде педагогикалык кызматкерлер төмөнкүлөрдөн алыс болууга милдеттүү:

- алардын көз караштарын, ишенимдерин жана артыкчылыктарын аларга таңуулоо;
- алардын жана алардын мыйзамдуу өкүлдөрүнүн инсандыгын баалоо;
- алардын ишмердүүлүгүнө жана аракеттерине бир тараптуу жана бир тараптуу баа берүү;
- окуучулардын мыйзамдуу өкүлдөрүнүн аракеттерине бир жактуу жана бир тараптуу баа берүү;
- окуучулардын жеке жана психологиялык кемчиликтерине шилтеме берүү менен, ошондой эле түшүндүрүүгө убакыттын жоктугунан улам татаал материалды түшүндүрүүдөн баш тартуу (реалдуу убакыт жок болгон учурда, экөө үчүн тең ыңгайлуу болгон консультация убактысын тараптар макулдашуусу керек);
- билим берүү кызматтары үчүн кошумча акы төлөөнү талап кылат (консультациялар, олимпиадаларга даярдануу ж.б.);
- класстарда ачык саясий же диний агитация жүргүзүү;
- кызматтык милдеттерин аткаруунун алдында жана учурунда алкогольдук ичимдиктерди ичүүгө;
- билим берүү бөлүмдөрүндө жана кабинеттерде тамеки тартууга;

4. Мугалимдердин ата-энелердин (мыйзамдуу өкүлдөрүнүн) алдындагы милдеттери

4.1.Педагогикалык жамаат окуучулардын мыйзамдуу өкүлдөрүнүн табияты боюнча кесиптик милдеттерине кирген маселелерге ашыкча же негизсиз кийлигишүүдөн корголушу керек.

4.2.Окуучулардын мыйзамдуу өкүлдөрү менен мугалимдердин өз ара аракеттенүү процесси:

- кайрылгандардын көпчүлүгү, эреже катары, кыйынчылыктарга, жагымсыз окуяларга, ал тургай кырсыктарга туш болгонун унутпаңыз. Алардын маанайы жана мугалимдерге жана жалпы эле бейөкмөт уюмдардын ишине болгон көз-караштары аларды кандайча тосуп алаарынан жана кандай жардамдарды көрсөтөрүнөн көз каранды;
- кунт коюп, сылык-сыпаа, боорукер, жардам берүүгө даяр болуу;
- баяндамачынын сөзүн бөлбөй, жакшы санаалаштыкты жана маектешине болгон сый- урматты көрсөтүп, түшүндүрмөлөрдү же суроолорду кунт коюп угуңуз;
- улгайган адамдарга, ардагерлерге, майыптарга урмат-сый менен мамиле жасаңыз, аларга зарыл болгон жардамдарды көрсөтүңүз;
- ойду туура жана ынандымдуу билдирүү; талап кылынса, токтоо, кыжырданбай, айтылган сөздөрдүн маанисин кайталап, түшүндүрүп бер;
- баарлашууну саламдашуу менен баштоо;
- кайрылууну угуу жана айтылган көйгөйдүн маңызын түшүнүү, керек болсо туура формада тактоочу суроолорду берүү;
- эгерде зарыл болсо, талкууланып жаткан маселе боюнча колдонуудагы мыйзамдардын жана жергиликтүү актылардын талаптарын түшүндүрүп берүү;
- кайрылуунун маңызы боюнча чечим кабыл алуу (ыйгарым укуктар жетишсиз болсо, ыйгарым укуктуу адамдын координаттарына кабарлоо);

4.3.Окуучулардын мыйзамдуу өкүлдөрү менен өз ара аракеттенүү учурунда педагогикалык кызматкерлер төмөнкүлөргө жол бербеш керек:

- аларды узак убакыт бою негизсиз күтүүгө мажбур кылуу;
- оройлук менен алардын сөзүн бөлүү;
- аларга кыжырдануу жана нааразычылык көрсөтүү;
- алардын катышуусуна көңүл бурбай, телефон менен сүйлөшүү;
- окуучулардын мыйзамдуу өкүлдөрү жөнүндө айткан пикирлерин ачыкка чыгаруу;
- окуучулардын мыйзамдуу өкүлдөрүнө карата мамилесин балдарынын инсандыгын жана жетишкендиктерин баалоого өткөрүү.

4.4.Мыйзамдуу өкүлдөрдү баласын окутууга жигердүү катышууга үндөө үчүн бардык күч- аракетти жумшаңыз жана ошону менен балага иштөөнүн эң оптималдуу жана ылайыктуу түрүн тандоону камсыз кылып, окуу процессин колдоп туруңуз.

4.5.Кимдир-бирөөнү кемсинткен жана адилетсиз сөздөрдү, орунсуз сыйкырчылыкты, шылдыңды кабыл албоо, чыр-чатактуу кырдаалга же чыр-чатакка кабылбоо сунушталат.

4.6.Окуучунун мыйзамдуу өкүлү тарабынан карама-каршылыктуу жүрүм-турум болгон учурда, анын эмоционалдык стресстен арылтуу үчүн чараларды көрүү, андан кийин ага маселени чечүү жол-жобосун жайбаракат түшүндүрүү керек.

5. Педагогдордун кесиптештеринин алдындагы милдеттери.

5.1.Педагогикалык кызматкерлер кесиптештери менен өз ара аракеттенүү процессинде:

- кесипкөй пикирлерин жана ишенимдерин урматтоо менен коллегиялдуулук

атмосферасын сактоо;

– кесиптик жолунун башында турган кесиптештерине кеңеш айтып жардам берүүгө;

– аларга учурдагы мыйзамдарда жана билим берүү бөлүмүнүн жергиликтүү актыларында каралган өз ара баа берүү процессинде жардам берүү;

– алардын кызыкчылыктарын колдоо жана илгерилетүү.

5.2.Кесиптештери менен өз ара аракеттенүү процессинде педагогикалык кызматкерлер төмөнкүлөрдөн алыс болууга милдеттүү:

– башка окутуучулар жамаатынын иши жөнүндө жаман пикирлерди айтуу же алардын ишин өздүк курам менен негизсиз салыштыруу;

– кесиптештерге карата бейкалыс жана максатсыз мамиле;

– алардын кемчиликтерин жана жеке жашоосун талкуулоо.

6. Педагогикалык кызматкерлердин мектеп администрациясы алдындагы милдеттенмелери

6.1.Педагогикалык кызматкерлер администрациянын көрсөтмөлөрүн аткарышат.

6.2.Администрация менен педагогикалык кызматкерлердин мамилеси түз болушу керек .

7. Мектеп администрациясынын педагогикалык кызматкерлердин алдындагы милдеттенмелери

7.1.Мугалимдердин курамы үчүн кесипкөйлүктүн, кынтыксыз абройдун үлгүсү болуу, мектепте натыйжалуу иштөө үчүн ыңгайлуу моралдык-психологиялык климатты түзүүгө салым кошуу.

7.2.Ар бир мугалимдин жөндөмүн жана чеберчилигин аныктайт.

7.3.Администрация кызматкерлери:

– ушул Эрежелердин нормаларын абийирдүүлүк менен аткарууга карата мамилени калыптандыруу;

– ушул Эрежелердин принциптерин жана ченемдерин так сактоонун үлгүсү болуу;

– сөз менен иш жүзүндө педагогикалык кызматкерлерге жардам берүү, моралдык- психологиялык жардам жана колдоо көрсөтүү, суроо-талаптарды жана муктаждыктарды тереңдетүү жана шарт түзүп берүү;

– кесиптик этиканын принциптерине жана ченемдерине негизделген командадагы мамилелерди жөнгө салат;

– командадагы интригаларды, ушактарды, абийирсиздиктин, уятсыздыктын, эки жүздүүлүктүн көрүнүштөрүн басуу;

– кесиптик этика нормаларын бузуу фактыларынын токтоосуз каралышын жана алар боюнча объективдүү чечимдердин кабыл алынышын камсыз кылуу;

– коомдо же айрым жарандарда керектүү маалыматтын жетишсиздигинен улам, педагогдор жамаатынын иш-аракеттеринин мыйзамдуулугуна күмөн саноолор пайда болгон кырдаалдардын алдын алуу максатында билим берүү бөлүмүнүн ишинин ачыктыгын жана тактыгын камсыз кылуу;

– муктаждыктарда жана талаптарда жумушта дагы, үйдө дагы жөнөкөй бойдон калуу;

7.4.Администрация өкүлүнүн төмөнкүлөргө моралдык укугу жок:

– алардын жоопкерчилигин кол алдындагыларга жүктөөгө;

– кызмат абалын жеке кызыкчылыктар үчүн пайдаланууга;

– формализмди, менменсинүүнү, оройлукту көрсөтүү;

– командада иштеп табуу жана маалымат берүү үчүн шарттарды түзүү;

– баш ийгендер менен жогорку башкаруучулардын иш-аракеттерин талкуулоо;

- тууганчылык, жеке берилгендик, жердештик достукка негизделген, мансаптык мүмкүнчүлүктөрдү, карьералык мүмкүнчүлүктөрдү камсыз кылуу;
- сүйүктүүлөрүн демонстрациялоо жолу менен өзүнө жакындатып, алардын статусуна дал келбеген айрым ыйгарым укуктарды өткөрүп берүү;
- аларды татыксыз үндөө жана сыйлоо;
- материалдык жана материалдык эмес ресурстарга алардын жеткиликтүүлүгүн негизсиз камсыз кылуу;
- диний, касталык, уруулук таандыктыгына, ошондой эле жеке берилгендигине таянып, алардын туугандарына жана жакын адамдарына моралдык жактан коргоону камсыз кылуу;
- өзүлөрүнүн жеке кызыкчылыгына негизделген кызматтык ыйгарым укуктарын жана милдеттеринин кызыкчылыктарына каршы келген артыкчылыктарын атайылап пайдалануу

;8. Ушул Эрежелерди бузгандыгы үчүн жоопкерчилик.

8.1. Ушул Эрежелердин талаптарын бузуу педагогикалык кызматкердин өзүнүн милдеттерин аткаруусу же талаптагыдай эмес аткаруусу катары мүнөздөлөт, ал анын аттестациясын өткөрүүдө эске алынат жана моралдык таасирге же эмгек мыйзамдарында белгиленген тартиптик жазалардын бирине алып келет